

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 179/08-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. augusta 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval sťažnosť Ing. J. G. a A. G., obaja bytom B., zastúpených advokátom Mgr. J. V., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 177/97 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. J. G. a A. G. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 177/97 porušené bolo.

2. Ing. J. G. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Topoľčany p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. A. G. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Topoľčany p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Topoľčany je p o v i n n ý Ing. J. G. a A. G. uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet ich právneho zástupcu Mgr. J. V. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5 Sťažnosti Ing. J. G. a A. G. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 179/08-37 z 22. mája 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. J. G. (ďalej aj „sťažovateľ“) a A. G. (ďalej spolu aj „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 177/97.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidia sťažovatelia v tomto skutkovom stave:

„Konanie v predmetnej veci sa začalo podaním žalobného návrhu, zo dňa 21. 5. 1997 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva... pod sp. zn. 5 C 177/97...

V predmetnej veci boli určené termíny pojednávania na dni 9. 1. 1998, 9. 2. 1998, 29. 9. 2003, 22. 4. 2004, 26. 4. 2004, kedy sa pojednávanie aj uskutočnilo, termín na deň 11. 9. 2003 bol zrušený.

Okrem týchto úkonov bol uznesením OS Topoľčany sp. zn. 5 C 177/97 zo dňa 13. 3. 1998 pribratý do konania Ing. A. Ď., uznesením OS Topoľčany sp. zn. 5C 177/97 zo dňa 17. 4. 2002 Ing. V. S., uznesením OS Topoľčany sp. zn. 5 C177/97 zo dňa 13. 10. 2003 pribratý do konania znalec Ing. A. K., uznesením OS Topoľčany sp. zn. 5 C 177/97 zo dňa 21. 10. 2005 Ing. V. S., ktorá bola ako znalkyňa uznesením OS Topoľčany sp. zn. 5 C 177/97 zo dňa 17. 2. 2006 vylúčená, uznesením OS Topoľčany 5 C 177/97 zo dňa 16. 3. 2006 Ing. M. P., ktorý podal znalecký posudok dňa 6. 9. 2006.

Uznesením OS Topoľčany sp. zn. 5 C 177/97 zo dňa 29. 5. 2007 bola pribratá do konania znalkyňa Ing. Z., pričom vo všetkých horeuvedených prípadoch išlo o znalcov z odboru geodézie a kartografie.

Ďalej Okresný súd uznesením OS Topoľčany sp. zn. 5 C 177/97 zo dňa 12. 9. 2005 rozhodol o pripustení ďalšieho účastníka do konania na strane navrhovateľa, ako aj o zmene návrhu, ktorú podali dňa 26. 8. 2005 navrhovatelia.

Okresný súd Topoľčany rozsudkom sp. zn. 5 C 177/97 zo dňa 26. 4. 2004 vo veci rozhodol tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k predmetným parcelám, pričom proti rozsudku podali odvolanie odporcovia a Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 11 Co 98/2004 zo dňa 25. 5. 2005 predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a vytkol okresnému súdu aj procesné pochybenia...

Sťažovateľ... podal dňa 27. 3. 2002... sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú Okresnému súdu v Topoľčanoch. Ako dôvody okrem iného uvádzal nečinnosť súdu ako aj znalca Ing. Ď., keďže odo dňa podania návrhu na začatie konania vo veci, t. j. odo dňa 21. 5. 1997, príslušný súd nevyniesol meritórne rozhodnutie vo veci samej.

Predseda okresného súdu... vybavil predmetnú sťažnosť listom zo dňa 4. 4. 2002, v ktorom uvádza, že po nahliadnutí do spisu konštatuje, že sťažnosť navrhovateľa je dôvodná a opodstatnená, pričom zároveň konštatuje, že bolo prijaté záväzné opatrenie, že bol daný návrh na vyčiarknutie znalca Ing. J. Ď. zo zoznamu znalcov.

Z uvedeného vyplýva, že odo dňa podania návrhu na začatie konania, t. j. dňa 21. 5. 1997 dodnes Okresný súd Topoľčany predmetný spor s konečnou platnosťou nevyriešil. Zo súdneho spisu, sp. zn. 5 C 177/97 podľa sťažovateľov nepochybne vyplýva, že na vzniku a pretrvaní nepriaznivého a nežiaduceho stavu v dĺžke celého konania v danej veci vedeného pred Okresným súdom Topoľčany majú podiel predovšetkým nedostatky v činnosti tohoto súdu, tak ako boli uvedené vyššie, čo viedlo k zbytočným prietahom v konaní.“

3. Sťažovatelia žiadajú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil:

„Slovenská republika, zastúpená Okresným súdom Topoľčany, v konaní... č. k. 5 C 177/97 porušila právo Ing. J. G. a A. G. ... upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Topoľčany konal vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 177/97 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi Ing. J. G. a A. G. ... 500.000,- Sk (slovom: päťstotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Topoľčany povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Topoľčany je povinný nahradiť Ing. J. G. a A. G. do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia... trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 6.296,- Sk... na účet advokáta Mgr. J. V.“

Žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľa odôvodnili takto: „Sťažovateľ vidí nemajetkovú ujmu vo svojom pretrvávajúcom pocite právnej neistoty, spočívajúcu v pocitoch márnosti a nespravodlivosti sprevádzajúcich porušovanie základného práva na konanie súdu bez zbytočných prietahov. Sťažovateľ vytýka celé obdobie súdneho konania v dobe 10 rokov a 3 mesiacov.“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci podaniami z 5. februára 2008 (sp. zn. Spr. 188/08) a z 5. júna 2008 (sp. zn. Spr. 741/08) písomne vyjadril okresný súd. Právny zástupca k vyjadreniu okresného súdu nezaujal stanovisko.

4.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení po uvedení chronológie jednotlivých úkonov uviedla:

„... k prietahom v konaní došlo, ale tieto boli zapríčinené jednak správaním sa znalcov a účastníkov konania. ... vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom dňa 14. 5. 2008... Rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť.“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností a zo spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 177/97 ústavný súd zistil tento relevantný priebeh a stav predmetného konania:

Sťažovatelia sú v procesnom postavení navrhovateľov v súdnom konaní pred okresným súdom, ktoré začalo 2. apríla 1997. K žalobe bol pripojený geometrický plán, kúpna zmluva, majetková podstata, list vlastníctva, stavebné povolenie, sťažnosť podaná obecnému úradu a potvrdenie o prechodnom pobyte.

Okresný súd žalobný návrh zaevidoval pod sp. zn. Nc 1513/97 a následne vykonal vo veci tieto procesné úkony:

Dňa 4. apríla 1997 vyzval sťažovateľa na odstránenie väd podania (pravdivého opísania rozhodnej skutočnosti, označenie dôkazov, ktorých sa domáhajú, aby návrh právne

zdôvodnil a uviedol presnú adresu bydliska odporcu) v lehote 10 dní pod následkom zastavenia konania.

Sťažovateľ podaním okresnému súdu 22. mája 1997 doručil nový žalobný návrh. Okresný súd zaevidoval tento návrh pod sp. zn. 5 C 177/97.

Sudkyňa dala 5. júna 1997 kancelárii pokyn, aby vyzvala sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku a doručila žalobný návrh odporcom.

Dňa 16. júna 1997 sťažovatelia zaplatili súdny poplatok.

Podaním z 19. júna 1997 sa k veci vyjadrila odporkyňa v 2. rade.

Podaním z 20. júna 1997 sa k veci vyjadril odporca v 1. rade.

Sudkyňa dala 31. júla 1997 kancelárii pokyn, aby vyžiadala z Okresného úradu, odboru katastrálneho v T. listy vlastníctva a fotokópie dokladov o prevode nehnuteľnosti, ktorý ich mal zaslať v lehote 10 dní.

Sudkyňa dala 25. novembra 1997 kancelárii pokyn, aby nariadila termín súdneho pojednávania na 9. január 1998.

Zo zápisnice zo súdneho pojednávania vykonaného 9. januára 1998 vyplýva, že okresný súd vypočul sťažovateľa a odporcov. Súdne pojednávanie bolo odročené na 9. február 1998 za účelom vykonania dokazovania vo veci.

Okresný súd listom z 19. januára 1998 požiadal Obecný úrad v N. o oznámenie, komu bolo pridelené súpísne číslo na nehnuteľnosť.

Listom z 5. februára 1998 Obecný úrad v N. odpovedal na žiadosť okresného súdu.

Súdneho pojednávania 9. februára 1998 sa zúčastnili sťažovatelia i odporcovia. Okresný súd vypočul odporkyňu v 2. rade a odročil súdne pojednávanie na neurčito za účelom znaleckého dokazovania vo veci.

Okresný súd vydal 13. marca 1998 uznesenie č. k. 5 C 117/97-81, ktorým ustanovil znalca z odboru geodézie, ktorý mal v lehote 30 dní od prevzatia spisu vyhotoviť posudok.

Sťažovateľ 2. apríla 1998 zložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Poverený znalec podaním 24. júla 1998 oznámil okresnému súdu, že znalecký posudok nemôže vyhotoviť v stanovenom termíne z dôvodu pracovného zaťaženia, môže tak urobiť až k 15. septembru 1998, a zároveň priložil potvrdenie o svojej pracovnej zaťaženi od svojho zamestnávateľa.

V úradnom zázname z 3. novembra 1998 je uvedené, že znalec vráti súdny spis do jedného týždňa, aby okresný súd mohol urobiť úkony na doplnenie dokladov, aby bol rozšírený okruh účastníkov, a následne bude spis vrátený znalcovi.

Dňa 3. novembra 1998 sa sudkyňa zúčastnila obhliadky na mieste samom za účasti účastníkov sporu a súdneho znalca, o čom bola vyhotovená zápisnica.

Sudkyňa dala 22. januára 1999 kancelárii pokyn, aby vyzvala sťažovateľov na rozšírenie žalobného návrhu.

V úradnom zázname z 15. februára 1999 je zaznamenané oznámenie sťažovateľa, ktorý oznámil okresnému súdu, že prebiehajú rokovania so spoluvlastníkmi za účelom odkúpenia ich podielov, a preto žiada okresný súd, aby určil primeranú lehotu na usporiadanie veci.

Podaním z 19. februára 1999 sťažovateľ oznámil spôsob vyporiadania nehnuteľnosti.

Okresný súd listom z 28. apríla 1999 žiadal sťažovateľa, aby v lehote 15 dní oznámil, či došlo k vyporiadaniu vlastníctva.

Sťažovatelia podaním 19. mája 1999 predložili okresnému súdu fotokópiu návrhu na vydanie osvedčenia o vydržaní nehnuteľnosti.

Sudkyňa dala 31. mája 1999 kancelárii pokyn, aby spis ponechala na lehotu 3 mesiace.

Sudkyňa dala kancelárii pokyn, aby vyžiadala od notárky M. V. so sídlom v T., či vydala osvedčenie o vydržaní nehnuteľnosti v prospech sťažovateľov.

Podaním z 26. júla 1999 notárka JUDr. M. V. oznámila okresnému súdu, že bolo vydané osvedčenie o vydržaní nehnuteľnosti, avšak neuplynula lehota na podanie námietok a námietky už podali odporcovia, ktorí po ukončení lehoty budú odkázaní na podanie občianskoprávnej žaloby na súd.

Okresný súd listom z 6. októbra 1999 požiadal notárku JUDr. M. V., aby oznámila, v akom štádiu je vec sťažovateľov.

Okresnému súdu bola doručená notárska zápisnica sp. zn. č. N 98/99, NZ 235/99 vyhotovená na Notárskom úrade JUDr. M. V. 17. novembra 1999, ktorou bolo osvedčené vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Okresný súd požiadal 1. decembra 1999 okresný úrad, odbor katastrálny o zaslanie listu vlastníctva.

Podaním 26. januára 2000 okresný úrad, odbor katastrálny zaslal okresnému súdu list vlastníctva č. 431 z katastrálneho územia N.

Sudkyňa vydala 28. januára 2000 kancelárii pokyn, aby zaslala súdny spis ustanovenému súdnemu znalcovi za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Sudkyňa dala 14. marca 2000 kancelárii pokyn urgovať okresný úrad, odbor katastrálny na podanie listu vlastníctva k parcele č. 111/2 v katastrálnom území N.

Okresnému súdu 7. septembra 2000 bolo doručené podanie D. K., ktorým upozornila na nevyporiadané vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu.

Dňa 28. marca 2000 bol doručený okresnému súdu list vlastníctva č. 431 kat. úz. N.

Okresný súd listom z 30. novembra 2000 urgoval súdneho znalca na podanie znaleckého posudku a vrátenie spisu a stanovil mu lehotu 20 dní.

Súdny znalec podaním z 20. januára 2001 oznámil súdu, že v dôsledku pracovného zaťaženia nemôže znalecký posudok vyhotoviť v stanovenom termíne, ale do 31. marca 2001. Ďalej navrhol, že ak okresný súd s predĺžením termínu nebude súhlasiť, aby vyhotovením posudku poveril iného znalca.

Sudkyňa dala 24. apríla 2001 kancelárii pokyn, aby urgovala podanie znaleckého posudku v termíne do siedmich dní od doručenia výzvy.

Okresný súd listom z 11. mája 2001 urgoval znalca na podanie znaleckého posudku v termíne do 20 dní pod hrozbou poriadkovej pokuty.

Podaním zo 16. mája 2001 súdny znalec oznámil, že znalecký posudok je v štádiu dokončovania a v dôsledku nesúlady súboru popisných informácií sa práce na vyhotovení predĺžili. Uviedol, že znalecký posudok dokončí do 31. mája 2001.

Sudkyňa dala 25. júna 2001 kancelárii pokyn, aby urgovala podanie znaleckého posudku prostredníctvom predsedu okresného súdu.

Predseda okresného súdu listom z 25. júna 2001 urgoval znalca na podanie znaleckého posudku v termíne do 15 dní pod hrozbou výmazu zo zoznamu znalcov.

Sudkyňa dala 4. septembra 2001 kancelárii pokyn, aby urgovala podanie znaleckého posudku.

Predseda okresného súdu 13. septembra 2001 predložil návrh Krajskému súdu v Nitre na vyčiarknutie zo zoznamu znalca Ing. J. Ď. z dôvodu opakovaného neplnenia si povinnosti znalca v konaní sp. zn. 5 C 177/97.

Sudkyňa dala 16. februára 2002 kancelárii pokyn, aby urgovala podanie znaleckého posudku v lehote 20 dní. Znalec Ing. J. Ď. zásielku neprevzal v stanovenej lehote, a preto pošta zásielku vrátila.

Okresný súd 13. februára 2002 dožiadanim požiadal Okresný súd Nitra o predvolanie a vypočutie znalca Ing. J. Ď., v akom štádiu sa nachádza vypracovanie znaleckého posudku, a pokiaľ posudok nie je vypracovaný, aby vrátil zapožičaný súdny spis.

Sudkyňa dala 26. marca 2002 kancelárii pokyn, aby urgovala Okresný súd Nitra na vybavenie dožiadania vo veci súdneho znalca z 13. februára 2002.

Okresný súd Nitra predvolal súdneho znalca na výsluch na 14. marec 2002 s tým, aby priniesol so sebou aj súdny spis. Výsluch sa neuskutočnil, pretože súdny znalec sa ospravedlnil z dôvodu onemocnenia.

Okresný súd Nitra 14. marca 2002 vyzval znalca Ing. J. Ď., aby uviedol, v akom štádiu sa nachádza vypracovanie znaleckého posudku, a pokiaľ posudok nie je vypracovaný, aby vrátil zapožičaný súdny spis pod hrozbou poriadkovej pokuty 10 000 Sk.

Okresný súd prevzal podanie súdneho znalca z 21. marca 2002, ktorým oznámil, že pre pracovné zaťaženie nie je schopný vypracovať znalecký posudok.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-126 zo 17. apríla 2002 ustanovil znalca Ing. Y. S.

Zásielky adresované odporcom pošta vrátila ako nedoručené.

Okresný súd 29. apríla 2002 požiadal Obec N. S., aby oznámila, či v obci sa zdržujú odporcovia a aké majú súpisné číslo domu.

Dňa 7. mája 2002 okresný súd dostal správu z Obce N. S., že odporcovia majú pridelené číslo súpisné 43, a nie 47.

Sudca dal 22. mája 2002 kancelárii pokyn, aby doručila súdny spis znalkyni Ing. S. za účelom vypracovania posudku.

Znalkyňa 2. septembra 2002 oznámila okresnému súdu, že 8. septembra 2002 zamerá nehnuteľnosti na tvári miesta.

Znalkyňa požiadala okresný súd 7. októbra 2002 o možnosť použitia vlastného motorového vozidla na cestu nevyhnutnú na vypracovanie znaleckého posudku.

Okresný súd 8. októbra 2002 udelil znalkyni súhlas na použitie vlastného motorového vozidla.

Okresný súd urgoval znalkyňu listom z 21. marca 2003, aby v termíne do 15 dní podala znalecký posudok.

Znalkyňa predložila okresnému súdu 28. apríla 2003 vypracovaný znalecký posudok a vyúčtovanie svojej odmeny a trov.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-168 z 29. mája 2003 priznal znalkyni Ing. Y. S. odmenu a náhradu nákladov za vyhotovenie znaleckého posudku.

Okresný súd 29. mája 2003 zaslal účastníkom konania znalecký posudok, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadrili.

Sťažovatelia 10. júna 2003 podali okresnému súdu vyjadrenie k znaleckému posudku.

Odporcovia 18. júna 2003 podali okresnému súdu vyjadrenie k znaleckému posudku.

Sudkyňa dala kancelárii pokyn nariadiť termín pojednávania na 29. september 2003 a zasiať znalkyni stanoviská účastníkov konania k znaleckému posudku, aby sa k nim vyjadrila v lehote 20 dní.

Znalkyňa 8. septembra 2003 doručila okresnému súdu stanovisko k vyjadreniu účastníkov súdneho konania k znaleckému posudku.

Okresný súd 29. septembra 2003 uskutočnil súdne pojednávanie za účasti sťažovateľov a odporcov. Vypočul sťažovateľa a odporcu v 1. rade. Pojednávanie odročil na neurčito za účelom vypracovania kontrolného znaleckého posudku.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-194 z 13. októbra 2003 ustanovil znalca Ing. A. K. a uložil mu vypracovanie znaleckého posudku v lehote 30 dní od prevzatia spisu. Zároveň zaviazal účastníkov sporu zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Sudkyňa dala 29. októbra 2003 kancelárii pokyn, aby zaslala súdny spis znalcovi na vypracovanie znaleckého posudku.

Sťažovatelia 28. októbra 2003 a odporcovia 4. novembra 2003 uhradili preddavok na trovy znaleckého dokazovania

Okresný súd 30. januára 2004 urgoval znalca na vypracovanie znaleckého posudku v lehote 30 dní, alebo aby oznámil dôvod nevypracovania znaleckého posudku.

Dňa 5. februára 2004 znalec predložil okresnému súdu vypracovaný znalecký posudok spolu s vyúčtovaním svojej odmeny a nákladov spojených s jeho vypracovaním.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-211 zo 6. februára 2004 priznal znalcovi Ing. A. K. odmenu a náhradu nákladov za vyhotovenie znaleckého posudku.

Sudkyňa dala 6. februára 2004 kancelárii pokyn, aby zaslala účastníkom konania znalecký posudok, ktorí sa k nemu mali v lehote 15 dní vyjadriť.

Sťažovatelia 18. februára 2004 podali okresnému súdu vyjadrenie k znaleckému posudku.

Odporcovia 25. a 27. februára 2004 podali okresnému súdu vyjadrenie k znaleckému posudku.

Sudkyňa dala kancelárii pokyn nariadiť termín pojednávania na 22. apríl 2004.

Dňa 22. apríla 2004 uskutočnil okresný súd súdne pojednávanie za účasti sťažovateľov a odporcov. Okresný súd vypočul súdnu znalkyňu Ing. I. S. a znalca Ing. A. K., sťažovateľov a odporcov a pojednávanie odročil na 26. apríl 2004 za účelom vyhlásenia rozsudku.

Okresný súd 26. apríla 2004 bez prítomnosti sťažovateľov a za účasti odporcu v 1. rade rozhodol vo veci samej.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-241 z 22. apríla 2004 rozhodol o priznaní odmeny znalcom za účasť na súdnom pojednávaní.

Dňa 25. júna 2004 odporcovia podali odvolanie proti rozsudku okresného súdu.

Súdny tajomník vydal asistentovi pokyn, aby vyzval odporcov na zaplatenie poplatku za podané odvolanie a zaslal sťažovateľom kópiu odvolania.

Dňa 2. júla 2004 odporcovia zaplatili súdny poplatok za podané odvolanie.

Sťažovatelia sa 8. júla 2004 vyjadrili k odvolaniu odporcov proti rozsudku.

Sudkyňa dala 8. júla 2004 pokyn na odoslanie spisu na Krajský súd v Nitre za účelom rozhodnutia o odvolaní odporcov.

Krajský súd v Nitre 9. júla 2004 prevzal spis s opravným prostriedkom odporcov na rozhodnutie o odvolaní.

Sudca dal 10. februára 2005 kancelárii pokyn nariadiť termín pojednávania na 9. marec 2005.

Krajský súd v Nitre uskutočnil 9. marca 2005 pojednávanie za účasti sťažovateľov a odporcov. Boli vypočutí odporcovia a sťažovatelia. Krajský súd v Nitre pojednávanie odročil na neurčito za účelom obhliadky spornej nehnuteľnosti na tvári miesta.

Sudca dal 15. marca 2005 kancelárii pokyn na uskutočnenie obhliadky nehnuteľnosti na mieste samom 8. apríla 2005.

Krajský súd v Nitre uskutočnil obhliadku na tvári miesta 8. apríla 2005 za účasti sťažovateľov a odporcov, o čom vyhotovil zápisnicu.

Sudca dal kancelárii pokyn nariadiť termín pojednávania na 25. máj 2005.

Krajský súd v Nitre uskutočnil 25. mája 2005 súdne pojednávanie za účasti sťažovateľov a odporcov. Boli vypočutí odporcovia a sťažovatelia a vo veci rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zrušil uznesením č. k. 11 Co 98/2004-308 a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu.

Okresný súd 18. júla 2005 prevzal spis z Krajského súdu v Nitre spolu s uznesením o zrušení rozsudku.

Sudkyňa vydala 18. júla 2005 kancelárii pokyn doručiť uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11 Co 98/2004-308 účastníkom konania.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C/177/1997-318 z 9. augusta vyzval sťažovateľov, aby svoje podanie na začatie konania opravili a doplnili v lehote 10 dní, pod následkom odmietnutia návrhu.

Sťažovatelia podaním z 30. augusta 2005 doplnili žalobný návrh.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-323 z 12. septembra 2005 pripustil, aby do konania na strane navrhovateľa pristúpil ďalší účastník.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-325 z 12. septembra 2005 rozhodol o pripustení zmeny žalobného návrhu.

Sudkyňa dala kancelárii pokyn doručiť odporcom kópiu zmeneného žalobného návrhu, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadrili.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-327 z 10. novembra 2005 ustanovil znalkyňu Ing. I. S. a uložil jej vypracovanie znaleckého posudku v lehote 30 dní od doručenia spisu.

Dňa 10. novembra 2005 okresný súd odoslal súdny spis Ing. S. za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Sťažovatelia 4. novembra 2005 zložili zálohu na trovy znaleckého dokazovania.

Súdna znalkyňa 12. decembra 2005 oznámila okresnému súdu, že 17. decembra 2005 uskutoční obhliadku miesta.

Odporcovia podali 14. decembra 2005 okresnému súdu výhrady voči znalkyni Ing. S.

Dňa 15. decembra 2005 sudca dal kancelárii pokyn doručiť námietky zaujatosti odporcu v 1. rade na vyjadrenie znalkyni, aby sa k nim vyjadrila v lehote 15 dní.

Dňa 16. decembra 2005 súdna znalkyňa Ing. S. oznámila okresnému súdu, že ruší obhliadku na tvári miesta, a zároveň oznámila, že sa jej vyhráždala odporca v 1. rade.

Dňa 19. decembra 2005 doručil odporca v 1. rade okresnému súdu kópiu listu, ktorú zaslal znalkyni.

Dňa 30. januára 2006 sa vyjadrila k námietkam odporcu v 1. rade znalkyňa Ing. I. S.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/1997-344 zo 17. februára 2006 rozhodol o vylúčení súdnej znalkyne zo znaleckého dokazovania.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-346 zo 16. marca 2006 ustanovil znalca Ing. M. P. na vypracovanie znaleckého posudku v lehote 30 dní od doručenia spisu.

Okresný súd 16. marca 2006 požiadal Ing. S. o vrátenie súdneho spisu.

Dňa 23. marca 2006 súdna znalkyňa Ing. I. S. predložila okresnému súdu vyúčtovanie odmeny a náhrady za stratu času.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-355 z 28. marca 2006 priznal súdnej znalkyni Ing. I. S. odmenu za práce na znaleckom posudku a hotové výdavky.

Sudca dal 18. marca 2006 kancelárii pokyn doručiť uznesenie o priznaní odmeny znalkyni a zároveň odoslať súdny spis znalcovi Ing. M. P.

Dňa 12. apríla 2006 odporcovia podali proti uzneseniu č. k. 5 C 177/97-355 z 28. marca 2006 o priznaní odmeny znalkyni odvolanie.

Sudkyňa vydala pokyn asistentovi na spracovanie predkladacej správy k predloženiu odvolania a spisu Krajskému súdu v Nitre za účelom rozhodnutia o odvolaní proti uzneseniu.

Dňa 24. apríla 2006 Krajský súd v Nitre prevzal odvolanie odporcov.

Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9 Co 125/2006-363 z 23. mája 2006 vyzval odporcov, aby doplnili svoje odvolanie.

Sudkyňa dala 23. mája 2006 kancelárii pokyn, aby uznesenie č. k. 9 Co 125/2006-363 bolo zaslané odporcom v 1. a 2. rade a spis okresnému súdu za účelom doplnenia spisového materiálu.

Okresný súd 7. júna 2006 prevzal výzvu Krajského súdu v Nitre na zaslanie spisu sp. zn. 5 C 177/1997.

Okresný súd 8. júna 2006 oznámil Krajskému súdu v Nitre, že súdny spis sp. zn. 5 C 177/1997 nemôže zaslať, lebo sa nachádza u súdneho znalca.

Dňa 23. júna 2006 odporcovia doplnili svoje odvolanie podaním okresnému súdu.

Dňa 1. augusta 2006 Krajský súd v Nitre vrátil spis sp. zn. 5 C 177/1997 okresnému súdu ako predčasne predložený, pretože odvolací súd nemal k dispozícii kompletný súdny spis.

Sudkyňa dala 8. augusta 2006 kancelárii pokyn, aby vyzvala znalca na vrátenie súdneho spisu.

Dňa 23. augusta 2006 Obec N. podala okresnému súdu žiadosť o vydanie predbežného opatrenia v spore sp. zn. 5 C 177/1997.

Dňa 23. augusta 2006 sudca dal kancelárii pokyn, aby žiadosť Obce N. na vydanie predbežného opatrenia zaradila do nového návrhu, pretože nie je v predmetnej veci účastníkom konania.

Znalec 6. septembra 2006 oznámil okresnému súdu, že nemohol vypracovať znalecký posudok, a ukončil svoju činnosť na spracovaní znaleckého posudku bez konkrétneho vypracovania znaleckého posudku.

Dňa 19. septembra 2006 bola doručená výzva Okresnej prokuratúry Topoľčany na zapožičanie spisu sp. zn. 5 C 177/1997 v zmysle § 37 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

Dňa 21. septembra 2006 okresný súd zaslal Okresnej prokuratúre Topoľčany spis sp. zn. 5 C 177/1997.

Sudkyňa vydala 10. októbra 2006 kancelárii pokyn, aby vyžiadala z Okresnej prokuratúry Topoľčany spis sp. zn. 5 C 177/1997.

Okresná prokuratúra Topoľčany 12. októbra 2006 vrátila okresnému súdu spis sp. zn. 5 C 177/97.

Sudkyňa dala 13. októbra 2006 kancelárii pokyn, aby bol predložený spis na rozhodnutie Krajskému súdu v Nitre.

Krajský súd v Nitre 19. októbra prevzal spis aj s odvolaním.

Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9 Co 269/2006-383 z 30. novembra 2006 rozhodol o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 C 177/97-355 z 28. marca 2006.

Okresný súd 13. februára 2007 prevzal spis spolu s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 9 Co 269/2006-383 z 30. novembra 2006.

Sudkyňa dala 15. februára 2007 kancelárii pokyn na doručenie uznesenia Krajského súdu v Nitre účastníkom konania.

Dňa 4. apríla 2007 súdna znalkyňa Ing. I. S. predložila okresnému súdu špecifikáciu výdavkov a náhrady straty času.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-391 z 20. apríla 2007 rozhodol o priznaní odmeny a hotových výdavkov znalkyni Ing. I. S.

Dňa 7. mája 2007 odporcovia podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 C 177/97-391.

Uznesením okresného súdu č. k. 5 C 177/97-398 z 29. mája 2007 bola ustanovená súdna znalkyňa Ing. I. Z. za účelom vypracovania znaleckého posudku v lehote 50 dní od prevzatia spisu.

Sudkyňa vydala 27. júna 2007 kancelárii pokyn, aby súdnej znalkyni Ing. I. Z. bol zaslaný súdny spis za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Dňa 22. júna 2007 požiadala súdna znalkyňa okresný súd o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku.

Okresný súd 28. augusta 2007 predĺžil lehotu na vypracovanie znaleckého posudku Ing. I. Z. do 30. septembra 2007.

Dňa 17. septembra 2007 podal odporca v 1. rade výhrady voči súdnej znalkyni a nesúhlasu s privzatím konzultanta.

Z úradného záznamu z 15. novembra 2007 vyplýva, že bola urgovaná súdna znalkyňa Ing. I. Z. na podanie znaleckého posudku.

Z úradného záznamu z 20. decembra 2007 vyplýva, že bola urgovaná súdna znalkyňa Ing. I. Z. na podanie znaleckého posudku.

Okresný súd listom z 18. januára 2008 urgoval súdnu znalkyňu Ing. I. Z. na vypracovanie znaleckého posudku v lehote 15 dní pod hrozbou uloženia pokuty.

Z úradného záznamu z 30. januára 2008 vyplýva, že bola urgovaná súdna znalkyňa Ing. I. Z. na podanie znaleckého posudku.

Okresný súd 2. februára 2008 dostal od znalkyne Ing. I. Z. znalecký posudok spolu s vyúčtovaním odmeny a nevyhnutných výdavkov spojených s vypracovaním znaleckého posudku.

Okresný súd vo veci samej rozhodol rozsudkom 14. mája 2008.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej a druhej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 61/98). Podľa názoru ústavného súdu k stavu právnej istoty účastníka konania dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu vo veci alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 219/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

1. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1.1 Ústavný súd konštatuje, že predmetom posúdenia je občianskoprávne konanie (rozhodovanie o zrušení podielového spoluvlastníctva a spôsobe užívania podielového spoluvlastníctva pozemkov), ktoré sa začalo 2. apríla 1997, teda pred viac ako jedenástimi rokmi, uskutočnili sa v ňom pojednávania vedené okresným súdom, vo veci bolo vyhlásené meritórne rozhodnutie okresného súdu, ktoré bolo zrušené odvolacím súdom, a nie je k dnešnému dňu právoplatne skončené. Konanie okresného súdu v prerokúvanej veci možno hodnotiť ako konanie, ktoré nie je právne a fakticky zložitý, i keď v rozumnej miere treba zohľadniť (z hľadiska dĺžky konania) potrebu odborného (znaleckého) prístupu k veci.

1.2 Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovatelia svojím konaním nespôsobili zásadné priet'ahy v konaní, aj keď v priebehu konania menili petit žaloby a navrhovali rozšíriť účastníkov konania. Uvedenou činnosťou sťažovatelia neprispeli k plynulému a efektívnemu priebehu súdneho konania, hoci formálne konali konformne s procesnoprávnou úpravou (Občiansky súdny poriadok, pozn.). Uvedené správanie sťažovateľov ale nemalo priamu súvislosť s nižšie zistenou dobou nečinnosti okresného súdu (bod 1.3), preto na ňu ústavný súd neprihliadal.

1.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej občianskoprávnej veci, pričom zbytočné priet'ahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu práv sťažovateľov, ústavný súd zistil, že okresný súd bol

v určitých obdobiach nečinný, pričom plynulému prerokovaniu danej veci nebránila žiadna zákonná prekážka (napr. II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04).

Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a z pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatoval zbytočné prietahy, pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia nachádzali.

Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľov, že k zbytočným prietahom v konaní došlo, a to predovšetkým tým, že okresný súd v danej veci nekonal sústredene a efektívne. Uvedené nedostatky okresného súdu sa viažu predovšetkým k dĺžke, spôsobu a celkovej kvalite vykonávaného znaleckého dokazovania vo veci. Okresný súd v tejto oblasti disponoval dostatočným právnym inštrumentárom, aby znalecké dokazovanie netrvalo neprimerane dlho, resp. aby sa nemuselo viacnásobne opakovať.

Bez potreby podrobnejšieho rozvádzania uvedeného (pozri chronológiu v bode II odôvodnenia) ústavný súd príkladmo poukazuje na skutočnosť, že uznesením č. k. 5 C 117/97-81 z 13. marca 1998 bol ustanovený súdny znalec Ing. J. Ď. na vypracovanie znaleckého posudku v lehote 30 dní od prevzatia spisu. Uvedený znalec napokon znalecký posudok (z dôvodu ním uvádzanej pracovnej zaťaženia) nevypracoval a okresný súd uznesením č. k. 5 C 177/97-126 zo 17. apríla 2002 ustanovil nového znalca. Okresný súd síce znalca urgoval (aj pod hrozbou pokuty či jeho suspendovania), ale v okolnostiach danej veci mal uvedeného znalca vymeniť nepochybne skôr, najmä ak uvedený znalec okresný súd viackrát (naposledy podaním z 20. januára 2001) žiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku alebo o poverenie iného znalca. Preto aj obdobie od 20. januára 2001 (ale tiež skôr, pozn.), keď okresný súd mal možnosť vymeniť znalca, až do 21. marca 2002, keď súdny znalec oznámil okresnému súdu, že pre pracovné zaťaženie nie je schopný znalecký posudok vypracovať, je konaním zo strany okresného súdu neefektívnym.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v správaní sa znalcov a účastníkov konania ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieťahy v konaní, ústavný súd neakceptoval.

Podľa § 8 zákona č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení neskorších predpisov (účinný do 31. augusta 2004) znalci sú povinní vykonávať znaleckú činnosť riadne a v určenej lehote. V zmysle § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 263/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch, pri vyžiadaní znaleckého alebo tlmočnickeho úkonu štátny orgán v medziach ustanovených zákonom uloží znalcovi alebo tlmočníkovi lehotu, v ktorej má úkon vykonať. Pred uložením lehoty podľa okolností treba so znalcom alebo s tlmočníkom prerokovať, či môže v požadovanej lehote úkon vykonať.

Obdobne zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinný od 1. septembra 2004) v § 16 ods. 2 písm. b) ukladá znalcovi povinnosť vykonávať znaleckú činnosť riadne a v určenej lehote, pričom okresný súd ako zadávateľ je oprávnený (§ 16 ods. 4) pred vykonaním úkonu znaleckej činnosti prekonzultovať so znalcom znalecké otázky, prerokovať uplatnenie nároku na preddavok podľa § 2 ods. 6 písm. a) a možnosti znalca vykonať úkon znaleckej činnosti v požadovanej lehote.

Z už uvedeného vyplýva, že okresný súd nevyužil možnosti, ktoré mu zákon umožňoval na odstránenie prieťahov v konaní.

Vzhľadom na celkovú dĺžku tohto konania (viac ako 11 rokov), ako aj so zreteľom na to, že predmetné konania bolo poznačené aj neefektívnou činnosťou okresného súdu, treba konštatovať, že v konaní došlo k zbytočným prieťahom, ktoré primárne neboli spôsobené právnou zložitou veci ani správaním účastníkov konania, ale samotným postupom okresného súdu, t. j. došlo k porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

2. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1. Keďže okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo 14. mája 2008, nebolo potrebné prikázať okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov (pozri bod 5 výroku).

3. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Sťažovatelia žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 000 Sk z dôvodov uvedených v časti I odôvodnenia nálezu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať im aj finančné zadosťučinenie.

Pri určení jeho výšky vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľom aj finančné zadosťučinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov (pozri body 1.1 až 1.3 tejto časti odôvodnenia) považuje za primerané v sume každému po 20 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný vyplatiť ho sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 a 3.

4. Ústavný súd ďalej uvádza, že v konaní pred ústavným súdom platí podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde zásada, že účastník konania uhrádza trovy konania zo svojho. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov právneho zastúpenia sťažovateľov. Právny zástupca sťažovateľov vykonal dva úkony právnych služieb, a to prevzatie a príprava zastupovania, písomné podanie z 18. decembra 2007. Odmena za jeden úkon právnych služieb (v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, t. j. 1/6 z výpočtového základu 17 822 Sk) je 2 970 Sk znížená o 20 % tarifnej odmeny (§ 13 ods. 3 vyhlášky), t. j. o 594 Sk, čo predstavuje sumu 2 376 Sk. Takto stanovená tarifná odmena spolu s režijným paušálom 178 Sk predstavuje sumu 2 554 Sk. Odmena advokátovi za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za dva úkony právnych služieb) predstavuje spolu sumu 5 104 Sk za jedného účastníka konania, t. j. za dvoch účastníkov konania sumu 10 208 Sk. Vzhľadom na to, že sťažovatelia si v rámci podanej sťažnosti uplatnili (vyčíslili) celkové trovy v sume 6 296 Sk, ústavný súd im priznal trovy v tejto výške.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľom rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

5. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2008